

Ministerstvo životního prostředí České republiky

Směrnice o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění)

Ing. Bc. Jan Maršák, Ph.D.
Odbor integrované prevence a IRZ
Ministerstvo životního prostředí

Konference „Ochrana ovzduší ve státní správě V.“
České Budějovice, 4. listopadu 2009

Obsah prezentace

- **Příprava návrhu směrnice o průmyslových emisích**
- **Rozsah návrhu směrnice o průmyslových emisích**
- **Důvody revize směrnice o integrované prevenci**
- **Změny v oblasti integrované prevence**
- **Stav legislativního procesu**
- **Závěr**
- **Informace**

Příprava návrhu směrnice o průmyslových emisích

- **2003** - nedostatky provádění směrnice o integrované prevenci formulovány ve sdělení Evropské komise (EK).
- **2005** - EK deklarovala nutnost zlepšení právního rámce na úrovni ES.
- **2006** – oficiálně zahájen proces revize směrnice o integrované prevenci – založena expertní skupina pro revizi (*IPPC Review Advisory Group*).
- **21.12. 2007** – předložen návrh Evropské komise: Směrnice o průmyslových emisích (o integrované prevenci a omezování znečištění).

Rozsah návrhu směrnice o průmyslových emisích

- Nejedná se o zcela novou právní úpravu.
- Proces označovaný jako přepracování (**RECAST**).
- **Návrh se týká 7 doposud samostatných směrníc.**

Rozsah návrhu směrnice o průmyslových emisích

- Směrnice **2008/1/ES** o integrované prevenci a omezování znečištění.
- Směrnice **1999/13/ES** o omezování emisí těkavých organických sloučenin vznikajících při používání organických rozpouštědel při některých činnostech a v některých zařízeních.
- Směrnice **2000/76/ES** o spalování odpadů.
- Směrnice **2001/80/ES** o omezení emisí některých znečišťujících látek do ovzduší z **velkých spalovacích zařízení**.
- Směrnice **78/176/EHS** o odpadech z průmyslu **oxidu titaničitého**.
- Směrnice **82/883/EHS** o postupech dozoru a monitoringu životního prostředí v souvislosti s odpadem z průmyslu **oxidu titaničitého**.
- Směrnice **92/112/EHS** o postupech harmonizace programu pro redukci a eventuální eliminaci znečištění způsobeného odpady z průmyslu **oxidu titaničitého**.

Důvody revize - směrnice IPPC

- Zlepšení regulace („*better regulation*“) průmyslových a zemědělských činností v oblasti životního prostředí – jednotný právní rámec (zahrnutí dalších důležitých směrnic).
- Nedostatečná aplikace nejlepších dostupných technik (*Best Available Techniques - BAT*) a nejasný status referenčních dokumentů o BAT (*Best Available Techniques Reference Document - BREF*) v povolovacích procesech.
- Velké rozdíly týkající se přezkumu, kontroly a aktualizace vydaných povolení.
- Chybějící rámec pro inspekce IPPC zařízení.
- Nedostatečný důraz na ochranu půdy a podzemních vod.
- Stávající směrnice IPPC i další zahrnované směrnice nedostatečně korespondovaly s tématickými strategiemi EU (strategie pro ochranu půdy a ovzduší, Akční plán pro ekologické technologie (ETAP)).

Změny v rámci IPPC

- **Aplikace nejlepších dostupných technik v povolovacím procesu**
- **Přezkum a aktualizace povolení**
- **Inspekce**
- **Ochrana půdy a ukončení provozu zařízení**
- **Příloha I – činnosti spadající do IPPC**

Aplikace nejlepších dostupných technik v povolovacím procesu

- **Posílení role nejlepších dostupných technik** v povolovacích procesech.
- Úrovně emisí přiřazené BAT z BREF budou hrát při stanovování závazných podmínek provozu v integrovaných povoleních klíčovou roli.
- **2 způsoby:**
 - BAT-AEL budou aplikovány jako **standardní emisní limity**.
 - Příslušný úřad bude moci stanovit emisní limit odchylně (jiné hodnoty, referenční podmínky, časová období), nicméně bude muset průkazně dojít ke **splnění požadavku na soulad s BAT-AEL**.
- Omezená možnost výjimek z BAT – zdůvodnění výjimky součástí odůvodnění povolení (přístup veřejnosti).
 - ekonomické přínosy a náklady,
 - geografické podmínky,
 - místní podmínky životního prostředí.

Přezkum a aktualizace povolení

- **Přezkoumávání integrovaných povolení** na základě revize nebo vydání nového Referenčního dokumentu o nejlepších dostupných technikách.
- Do 5 let od vydání nebo aktualizace BREF.
- Úřad musí zajistit shodu povolení s BREF a soulad provozu zařízení s novými požadavky BREF.
- Ve stávajícím systému se přezkum BREF odehrává v periodě +/- 8 let.
- Provozovatel musí za účelem přezkumu **dodat informace nutné k porovnání s BAT (monitorovací údaje...)**.
- **Veškeré výjimky z BAT jsou předmětem přezkumu.**
- Pokud **není možné z technických a/nebo ekonomických důvodů aplikovat nové BAT**, úřad může udělit výjimku.

Inspekce

- Konkrétní pravidla pro inspekci IPPC zařízení přímo v textu směrnice.
- Kritéria pro hodnocení zařízení a určování frekvence inspekce zařízení.
- **Frekvence pro zařízení s nejvyšším rizikem nejméně 1xročně.**
- **Frekvence pro zařízení s nejnižším rizikem nejméně jednou za 3 roky.**
- Všechna IPPC zařízení budou musí být pokryta „**plánem inspekci**“ (strategický dokument – může být zpracován na více úrovních).

Ochrana půdy a ukončení provozu zařízení

- **Provozovatel** používající, vyrábějící nebo vypouštějící nebezpečné látky, které mohou kontaminovat půdu a podzemní vody bude mít za povinnost:
 - Vypracovat „**základní zprávu**“, která kvantitativně popisuje stav místa provozu, provádět monitoring půdy a podzemních vod.
 - Při definitivním ukončení provozu – **hodnocení znečištění**, pokud je významné ve srovnání se základní zprávou.
 - **Vrátit místo do stavu popsaného v základní zprávě** (se zohledněním množství znečištění a technických možností sanace).
- Znečištění **způsobené činností provozovatele** před základní zprávou a v případě, že provozovatel neměl povinnost zprávu vypracovat se při definitivním ukončení provozu odstraňuje tak, aby **nepředstavovalo nebezpečí pro životní prostředí a zdraví a s ohledem na stávající a budoucí schválené použití místa provozu**.
- **Povolující úřad** musí stanovit v povolení **frekvenci monitoringu půdy a podzemních vod minimálně 10 a 5 let**.

Příloha I – změny

- Nové činnosti v příloze I směrnice spadající do působnosti IPPC (v současnosti 56 činností).
- Členskými státy bylo **odmítnuto rozšíření v oblasti spalovacích zařízení** (zařízení mezi 20-50 MW) a velkochovů.
- **Přijato** zahrnutí nových činností v oblastech:
 - zplyňování a zkapalňování paliv (jiných než uhlí),
 - nakládání s odpady (biologická úprava, úprava strusky a popela, úprava kovových odpadů v drtičích atd.),
 - výroby panelů na bázi dřeva, konzervace dřeva a dřevěných výrobků pomocí chemikálií a
 - nezávisle provozované čistírny průmyslových odpadních vod,
 - zachytávání CO₂ (CCS směrnice),
- **Změny ve znění některých stávajících kategoriích** (např. chemický průmysl – biologické procesy, „základní“ chemické látky).

Stav legislativního procesu

- **Návrh směrnice** byl zveřejněn Evropskou komisí **21. prosince 2007**.
- Projednávání probíhá **procedurou spolurozhodování** (musí dojít ke shodě mezi Evropským parlamentem a členskými státy v Radě).
- Oficiální jednání v EU začala **v květnu 2008**.
- **V březnu 2009 projednal návrh Evropský parlament v prvním čtení – pozměňovací návrhy.**
- **Během českého předsednictví (25.6.2009)** se podařilo dosáhnout **politické shody** členských států.
- Dalším krokem bude 2. čtení (**projednávání společné pozice Rady**) - bude zahájeno **v lednu 2010**.
- Podle předpokladů EK by směrnice měla být **publikována do konce roku 2010** v oficiálním věstníku EU.
- **Členské země budou požadavky směrnice transponovat ve lhůtě 2 let od publikace v oficiálním věstníku EU.**

Závěr

- Směrnice o průmyslových emisích obsahuje 7 doposud samostatných směrnic.
- Předpokládaná publikace směrnice – do konce roku 2010.
- Nejvíce změn se týká směrnic o integrované prevenci a směrnice o velkých spalovacích zařízeních.
- Přijaté změny budou mít vliv na právní předpisy, které transponují jednotlivé směrnice – zákon o integrované prevenci a další.
- Praktické změny v povolovacím procesu a nové podmínky provozu pro provozovatele zařízení podle zákona o integrované prevenci.
- Pravidelná aktualizace povolení v souladu s BREF.
- Pravidelné inspekce zařízení podle plánu inspekcí.
- Zvýšená ochrana půdy a podzemních vod.
- Přístup veřejnosti k informacím – včetně zpráv z inspekcí.

Informace

- Ministerstvo životního prostředí –
<http://www.mzp.cz/ippc>
- Evropská komise (KOM/2007/844/FINAL)
<http://ec.europa.eu/environment/air/pollutants/stationary/ippc/proposal.htm>
- Stav legislativního procesu (EUR lex) -
http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=cs&DosId=196594

Děkuji za pozornost

jan.marsak@mzp.cz